

RZECZPOSPOLITA POLSKA

Rzecznik Praw Dziecka

Marek Michalak

ZSS.422.45.2018.AG

Warszawa, 6 grudnia 2018 roku

Pani

Anna Zalewska

Minister Edukacji Narodowej

Szanowna Pani Ministrze,

Przemoc rówieśnicza z użyciem mediów elektronicznych to poważny problem społeczny skutkujący niejednokrotnie dramatami młodych ludzi. Wciąż ogromna liczba dzieci i młodzieży doświadcza tej formy przemocy. Dlatego też konieczne są działania ukierunkowane na przeciwdziałanie temu zjawisku.

Jedną z głównych zasad w kontakcie z drugim człowiekiem jest szacunek. Dotyczy to również relacji wirtualnych. Młodzi ludzie nawiązujący kontakty w sieci oprócz poznawania możliwości jakie daje Internet, powinni być również świadomi jakie zagrożenia niesie ze sobą tak forma komunikacji.

Wzrastający poziom zagrożeń i skala niebezpiecznych sytuacji, w tym agresji, doświadczanych przez dzieci „w sieci” stanowi poważny problem zarówno społeczny oraz wychowawczy. Deficyt techniczny dorosłych daje młodym ludziom zdecydowaną przewagę w tzw. „świecie wirtualnym”. Dlatego też to przed nami dorosłymi, przede wszystkim rodzicami i nauczycielami stoi bardzo ważne zadanie wzbogacania dotychczasowych działań na rzecz bezpieczeństwa dzieci i młodzieży o nowy wymiar ochrony przed zagrożeniami, głównie zachowaniami antyspołecznymi, których jaskrawym przejawem jest cyberprzemoc.

Rosnąca liczba dzieci i młodzieży, która doświadczyła tej właśnie formy przemocy skłania do refleksji, że cyberprzemoc niesie ze sobą równie zgubne konsekwencje, jak przemoc w świecie realnym. Jest to taka sama przemoc, tyle że obecnie dzięki technologii znalazła nowy sposób wyrazu.

Podkreślić należy, że kontrola przeprowadzona przez Najwyższą Izbę Kontroli w 2017 r. pt. *Zapobieganie i przeciwdziałanie cyberprzemocy wśród dzieci i młodzieży*¹ była pierwszą kontrolą w tym zakresie, która wskazała na bariery utrudniające prawidłowe realizowanie m.in. przez Ministerstwo Edukacji Narodowej programów profilaktycznych.

¹ Nr ewid. 16/2017/P/17/071/LK1

W tym miejscu pragnę odwołać się do odpowiedzi Pani Minister z 25 stycznia 2018 r.² na wystąpienie Rzecznika z 2017 r., która zawiera deklaracje podjęcia szeregu działań związanych z zapobieganiem cyberprzemocy wśród dzieci i młodzieży, a mianowicie:

- wprowadzenie zmian do przepisów rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej *w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach*,
- powołanie od 1 września 2018 r. Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej, która *pozwoi m. in. na zabezpieczenie użytkowników przed zagrożeniami w sieci w możliwie największym zakresie, w sposób i w skali niemożliwej do zrealizowania przez operatorów telekomunikacyjnych (...) jak też zapewni wsparcie jednostek systemu oświaty w procesie kształcenia kompetencji i umiejętności cyfrowych oraz w budowaniu świadomości w zakresie bezpiecznego korzystania z urządzeń elektronicznych*.
- przygotowanie i udostępnianie poradników dla nauczycieli dotyczących realizacji nowej podstawy programowej, w tym w zakresie bezpiecznego poruszania się w przestrzeni cyfrowej,
- realizacja zadań związanych z Rządowym programem Bezpieczna +,
- aktualizacja strony internetowej dedykowanej bezpieczeństwu oraz udostępnianie Ośrodkom Rozwoju Edukacji i Kuratorom Oświaty informacji oraz produktów wytworzonych w trakcie realizacji zadań związanych z bezpieczeństwem, w tym z cyberprzemocą.

W związku z powyższym, w trosce o zapewnienie bezpieczeństwa dzieci i młodzieży, działając na podstawie art. 10a i art. 11 ustawy z dnia 6 stycznia 2000 r. o Rzeczniku Praw Dziecka (Dz. U. z 2017 r. poz. 922) zwracam się do Pani Minister o wskazanie jakie działania zrealizowano w związku z wynikami ww. kontroli NIK w przedmiocie zapobiegania cyberprzemocy wśród dzieci i młodzieży. Proszę również o informacje jakie działania są planowane na rok 2019.

Z wyrazami szacunku
Marek Jurek

² znak DPPI-WIT.5012.3.2017.TK na wystąpienie Rzecznika Praw Dziecka z 28 grudnia 2017 r., znak ZSS.422.50.2017.AG w sprawie przemocy rówieśniczej z użyciem mediów elektronicznych